

Nr 495

Av herrar Nyman och Dahlén, om ökat anslag till Tekniska gymnasier: Materiel, böcker m. m.

(Lika lydande med motion nr 575 i Andra kammaren)

Många äldre tekniska gymnasier saknar i dag nödvändig laboratorieutrustning och måste ofta begagna sådan som är mycket otillfredsställande och på intet sätt motsvarar teknikens krav. Om den nödvändiga laboratorieupprustningen för nuvarande tekniska gymnasier skall skjutas på till den tidpunkt, då gymnasieutredningens förslag skall genomföras, kan detta få till följd, att anslagen inte kan utnyttjas så rationellt som varit möjligt vid en successiv medelsanvisning och att kostnaderna delvis överföres till kommunerna, om gymnasieutredningens förslag om tekniska gymnasiernas kommunalisering går igenom. Vid nämnd tidpunkt skall de flesta tekniska gymnasier utökas med nya linjer samtidigt som komplettering av utrustningen för andra linjer kommer att pågå. Man torde inte kunna bestrida, att en lugnare planering i regel blir mer ändamålsenlig än en snabb sådan. Dessutom får man räkna med långa leveranstider på vissa utrustningar. I varje fall måste den medelsanvisning som då kräves bli av en helt annan storleksordning än den som nu föreslagits av överstyrelsen för yrkesutbildning.

»Det stora behovet av ingenjörer inom olika fack och den vikt, som bl. a. på grund härav måste tillmätas utvecklingen av våra utbildningsresurser på detta område, bör självfallet inte komma till uttryck endast i form av en snabb utbyggnad av utbildningsorganisationen. Också utbildningens innehåll och kvalitet måste uppmärksammas, och härvidlag är inom den tekniska utbildningen de materiella resurserna av stor betydelse. En anpassning av detta anslag efter såväl utbildningsorganisationens tillväxt som teknikens utveckling utgör följaktligen, enligt min mening, en given förutsättning för en tillfredsställande ingenjörsutbildning», framhöll ecklesiastikministern i statsverkspropositionen för budgetåret 1962/63. Men då överstyrelsen för yrkesutbildning för detta budgetår föreslog en anslagshöjning, som var drygt tre gånger större än vad överstyrelsen föreslagit året före, påkallades enligt ecklesiastikministern en noggrann omprövning av frågan om storleken av det föreliggande utrustnings- och medelsbehovet vid de tekniska läroverken. Med hänsyn härtill och till den snabba utbyggnaden av dessa läroverk, både till antal och omfattning, ansåg han en grundlig utredning rörande utformningen av dessa läroverks laboratorier från organisations- och utrustningssynpunkt nödvändig.

I samband med sin petitaskrivelse för budgetåret 1964/65 kunde översty-

relsen lägga fram den av ecklesiastikministern begärda utredningen om utrustningsbehovet vid de tekniska gymnasierna och en rationell samordning av laboratorierna, både mellan de tekniska gymnasierna inbördes och mellan dessa och andra skolformer.

Ecklesiastikministern har i årets statsverksproposition uttalat sin tillfredsställelse över den utredning som framlagts inom överstyrelsen för yrkesutbildning beträffande de tekniska gymnasiernas behov av undervisningsmateriel och laboratorieutrustning. En med utredningens bedömning av utrustningsbehovet och de därmed förenade kostnaderna i allt väsentligt överensstämmande uppfattning redovisas av gymnasieutredningen i dess huvudbetänkande. Han finner dock icke möjligt att nu genomföra en större ökning av anslaget än som krävs med hänsyn till den föreslagna utbyggnaden av de tekniska gymnasierna och tillstyrker därför en höjning av anslaget med 1 100 000 kronor mot av överstyrelsen begärda 5 216 000 kronor.

Det bör uppmärksammas, att den av överstyrelsen genomförda utredningen innehåller normalplaner för utrustning av olika institutioner samt kostnadsberäkningar för utrustningen. Vidare framlägger överstyrelsen förslag till s. k. centrallaboratorier (16 st.), vilka skall ha en fullständigare utrustning än andra. Dessa centrallaboratorier ingår såsom ett led i förverkligandet av den regionala samordning som ecklesiastikministern efterlyste i statsverkspropositionen för budgetåret 1963/64. Något ytterligare material utöver det framlagda för bedömning av nödvändiga anslag föreligger inte.

Den relativt obetydliga uppräknings av anslagen till utrustning, som genomförts under de två senaste budgetåren, har främst avsett att ge de nyetablerade gymnasierna möjlighet att påbörja sin utrustningsanskaffning. Då emellertid ett gymnasium betraktas som »nytt» endast det första året för att därefter inräknas bland de äldre, minskas successivt den anslagsandel, som varje sådant äldre gymnasium kan tilldelas. Bristsituationen i avseende på laboratorieutrustning blir därför alltmera prekär, vilket förhållande accentueras av den successivt ökade elevintagningen.

Det har med rätta framhållits att vårt land måste satsa på teknisk utbildning på alla nivåer men framför allt på det gymnasiala stadiet. Teknisk undervisning fordrar materiel och utrustning som motsvarar teknikens krav om undervisningen skall motsvara de krav, som näringslivet i dag måste ställa.

Med stöd av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte begära att Kungl. Maj:t föreslår 1965 års riksdag att till Tekniska gymnasier: Materiel, böcker m. m. anvisas ett reservationsanslag av minst samma belopp som föreslås av överstyrelsen på grundval av framlagd utredning.

Stockholm den 26 januari 1964

Sven Nyman

Olle Dahlén